

EUROPOS LFB NUTARIMAI - REZOLIUCIJOS

Europos Lietuvių Fronto Bičiulių ir Vokietijos Ateitininkų (Sendraugių ir Studentų) bendra Studijų Savaitė vyko rugpjūčio 7-15 dienomis Vokietijoje, Bernriede miestelyje prie Starnbergo ežero. Tai viena iš geriausių pavykusių studijų savaitių tiek savo programa, tiek dalyvių skaičiumi, tiek ir bendra nuotaika. Savaitės metu vyko Vokietijos studentų ateitininkų organizaciniai pasitarimai ir Europos LFB metinė konferencija. Čia skelbiame Studijų Savaitės pabaigoje ELFB priimtus nutarimus - rezoliucijas, o patį savaitės aprašymą ir paskaitų santraukas aprašysime kiek vėliau.

ferencija nutarė: 1. Išlaikyti savo dabartinę organizacinę sandarą, siekiant užtikrinti rezistencinę veiklą tremties sąlygomis ir drauge skatinant už šios organizacijos ribų esančiuosius prisidėti prie bendrųjų darbų; 2. Pritarti LFB Tarybos paskelbtam Laisvojo Lietuvos Atsakymui ir ypačiai nutarimui pažymėti Lietuvos okupacijos dvidešimtmetį atitinkamu leidiniu; 3. Sveikinti Amerikos LF bičiulių iniciatyvą steigti rezistencijos fondą, tikintis, jog visuomenė supras jo darbų reikšmę ir juos parems; 4. Pareikšti padėką Vokietijos Ateitininkų Sendraugių ir Studentų valdyboms už bendradarbiavimą, pravedant šiemetinę Studijų Savaitę, o taipgi visiems bičiulių rėmėjams už jų aukas ir paramą.

Europos Lietuvių Fronto Bičiuliai iš Anglijos, Italijos, Prancūzijos, Švedijos, Šveicarijos ir Vakarų Vokietijos, o taipgi ir Jungtinių Amerikos Valstijų, susirinkę VII-jon Studijų Savaitės ir metinės konferencijos Bernriede, Bavarijoje, 1960 m. rugpjūčio 7-15 dienomis, paminėti prieš 20 metų Sovietų Sąjungos įvykdytą nepriklausomos Lietuvos valstybės panaikinimą.

I. Besąlygiškai pabrėžia lietuvių tautos teisę ir nepriklausomybę sutinkamai su laisvo tautų apsisprendimo principu ir bendrąja visų pavergtųjų bei kolonijinių tautų išsivadavimo raida; didžiulį nepalaužiamą lietuvių tautos valią atgauti visas jai okupantų paneigtas teises ir priešintis ligi bus atitaisytos jai padarytos skriaudos; pagerbė visų Lietuvos okupacijų aukas, o ypač tas, kurios sudėtos kovose už teisę laisvai ir nepriklausomai tvarkyti savo gyvenimą; reiškia pasitenkinimą prigyjančiu Lietuvos laisvės gynėjų - partizanų gerbiu tautoje, ypač priaugančioje kartoje, bei visu tuo, kas mūsų sąlygomis padeda duoselti ir išlaikyti gyvą rezistencijos dvasią; sveikina visus nepriklausomos Lietuvos suverenumo reikšėjus laisvajame pasaulyje, o taipgi visus tuos, kurie nepailsta mai darbuojasi lietuviškajam reikalui, ir linki jiems tolesnės sėkmės bei ištvėrmės.

II. Apsvarstė esamą padėtį, Europos Lietuvių Fronto Bičiulių priėjo tokių išvadų: 1. Nors laisvajame pasaulyje gyvenantiems lietuviams sąlygos neleidžia išvystyti didesnę veiklos negu jos reiktų Lietuvos laisvei bei nepriklausomybei, tačiau toji veikla nemažai pasitarnauja Lietuvos bylai išgarsinti svetimų tautų žmonėse. Ateity visų bendromis pastangomis turi būti siekiama to, kad Lietuvos laisvės byla atsiderėtų tarp tautinėse institucijose ir būtų išspręsta pagal tautų apsisprendimo principą. Be to, laikytina galutinai pribrendusių dalykų, kad lietuviškoji visuomenė rastų būdą suderinti ir planingai tirti tiek okupuotos Lietuvos, tiek bendrai visame pasaulyje esančių lietuvių padėtį; 2. Kadangi sovietiniai okupantai neįsileidžia į Lietuvą nei lietuviškų knygų, nei lietuviškų laikraščių iš laisvojo pasaulio, lietuvių politinės, visuomeninės ir kultūrinės organizacijos bei pavieniai asmenys turi kreiptis į Laisvosios Europos Komitetą ir reikalauti, kad Laisvosios Europos Radijo transliacijos būtų įvesta lietuviška programa, kuri atitiktų klausytojų nuotaikas ir interesus Lietuvoje, nes Amerikos Balso dabartinės lietuviškos programos šituo atžvilgiu yra nepatenkinamos, per daug nutolusios nuo Europos; 3. Kadangi Lietuvos suverenumo reikšėjais laisvajame pasaulyje yra Lietuvos atstovybės, todėl dideliai sveikintinas yra Lietuvos atstovybės personalinis sustiprinimas Vašingtone ir linkėtinas galimai sėkmingesnis Lietuvos reikalų atstovavimas Paryžiuje, viename dabartiniu metu svarbiausių Europos centrų.

III. Iškliausi metinės veiklos pranešimų, Europos Lietuvių Fronto Bičiulių kon-

PRAŠOM SUSISIEKTI SU p. J. SIRUČIU, gyvenančiu 88 Sheldon Road, Sheffield 7, tel. 55104, kai jums reikalingas automobilis. Jis atstovauja HIGHFIELD MOTORS (Sheffield) LTD., 178-184 London Road, Sheffield 2, atstovus New Rootes Products. Visuomet didelis pasirinkimas naujų modelių vartotų automobilių su garantija.

VAISTAI PIGESNI TIESIOG IŠ VAISTINĖS

Jums visada bus priimtina mūsų patarnavimas ir kainos. Visi mūsų klientai žino tai, o kas naujai pabando, tai vieną siuntinį išsiuntęs įsitikina. Jūs taip pat galite siųsti ne tik vaistus, bet ir kitokias prekes, savo pačių supirktas ar per mus užsakytas. Taigi jei jums iškyla reikalas padėti saviesiems Lietuvoje, prašom leisti mums atlikti tą darbą.

Adresas:

Acton Pharmacy
(EXPORT) LTD.
24, CHURCH ROAD, LONDON, W.3, ENGLAND
Tel. ACOrn 0712

Informacija ir patarimai lietuvių kalba teikiama nemokamai.

Ten, kur Nemunas banguoja

Tarybinės spaudos ištraukos, kurios aiškios ir be aiškinių.

Oi nelaimė, ką aš matau — širdį ver kaip yla: Numylėtoj mano viejot Gyvena barzdyla.

A. Vienaziudys

NUTARIMŲ PAVĖSYJE

„Mieste baigiamos įruoti ir sutvarkyti naujos poilsio vietos — Prūdelio ežeras ir naujas parkas.“ (Iš Šiaulių miesto vykdomojo komiteto 1959 m. V.20 d. nutarimo).

Pažiūrėkime, kaip atrodo nutartos sutvarkyti vietovės? Liūdnas vaizdas šiose poilsio vietose — nei žolynėlio, nei smėliuko, kur galima būtų prieš saulę savo kūną pavartyti. Vargas madingai damai, atklydusiai čia per nesusipratimą su plažo bato liais, o ne su kaliošais. Vargas poilsiautojai, įsigeidusiam savo kasdieninį apdarą pa keisti maudymosi kostiumu po kokią nors priedangą. Toks pats vargas, kai paraudęs pilietis, iš gėdos liepsnojančiais veidais, klausia kitą poilsiautoją, kur susirasti „santarinį tašką“. Tokių pastatų čia nerasi. Naujasis parkas pasižymi didžiulėmis statybomis: čia pastatyti keli suoliukai Darbas lengvas — įkalti baslį žemėn, ant jo uždėjai lentą ir pavadinai visą šią teritoriją parku. Ir ne bet kokiu, o nauju parku! Pasėdėti yra kur — ko daugiau bereikia?

Nusispiauna pilietis šiaulietis ir tokias, atsiprašant, patogumas ir keliauja prie Talšos ežero. Tenai jam paaiškėja, kad ežeras įžymus vien tuomi, jog jis telkšo. Kito malonumo iš šio vandens baseino nėra ko ir laukti.

Keliauja šiaulietis išsėtis toliau, už dvidešimties kilometrų, į Pagelavą. Jeigu jis neturi nuosavo transporto, tai grūdasi su visa manta — limonado buteliais, buterbrodais, sausainiais, daržovėmis, puodu bei primusu — į autobusą, jau prisigrudusį oro mėgėjų. O Pagelavoje įsigalėjo tokia tvarka — prekybininkai girdo ir maitina poilsiautojus tik pirmoje dienos pusėje. Į pava karę visi šuliniai, esantieji ežero rajone, iš semiami kartu su dumbliu.

Kaip matote, vykdomojo komiteto nutarimai mas liko tik popieriuje. Gaila, kad dar nėra išrastas būdas, kaip karštą dieną atsikvėpti nutarimų pavėsyje, kaip iš jų išspausti limonado ir kaip nusirengti po jų priedangą.

Šiauliai.

V. Kisielis

KIAULĖS IR ŽMONĖS

Myli kursėniečiai Paežerį ežerą. Čia traukia poilsiautojai su šerkerėmis ranko-

NAUJI TITULAI MENININKAMS

Filharmonijos choro vyr. dirigentas Konradas Kaveckas ir šokių ansamblio vadovas Juozas Lingis, ligi šiol turėję tik nusipelnusių meno veikėjų titulus, dabar gavo liaudies artistų titulus. Liaudies dailininkų titulus susilaukė ligšioliniai nusipelnę meno veikėjai: Vytautas Jurkūnas (Grafiškos profesoriaus), Jonas Kuzminskas (dailės inst. profesorius) ir Juozas Mikėnas (skulptūros katedros vedėjas, dailės inst. profesorius). Titulai respublikinio masto. Aukštesnis yra „sąjunginio liaudies artisto“ titulas. (LNA)

Parduotuvė be pardavėjų Linkuvoje

(E) Linkuvos maisto parduotuvėje be pardavėjų per tris savaites buvo parduota prekių daugiau, nei už 40.000 rb. Tai pirmoji tokia įstaiga rajone. Šiuo metu Linkuvoje iš viso yra vienuolika parduotuvių ir dvi visuomeninio maitinimo įmonės.

se, paskui juos seka vaikai. Puiki pakrantė, gražus parkas. Susidomėjo ežerą bei jo pakrantėmis ir tarybinio ūkio direktorius S. Kumpis.

— Jei žmonės čia ilsisi, tai kuo mano kiaušės blogesnės?! Jūs irgi nori būti gamtoje prie vandens! Ir savijauta pagerės, ir lašinių daugiau bus! Užtersiu paežerį joms aptvartą, suvargysiu jas — tegu atostogauja ir mane garbina!

Pasakyta — padaryta. Netrukus, žiūrėdamas į plūšančius darbininkus, iš džiaugsmo šokinėjo direktorius:

— Tai bent peizažas bus: didelis ežeras, parkas, poilsiautojai ir paukščių giesmės papilomos kiaulių kriukšėjimais! Kokia gamtos harmonija!

Direktorius įsakymu nei nuolaidaus ežero kranto prie pat maudymosi vietos atsirado aptvartas riestas nukėmės.

Atvažiavo švaros tikrinimo komisija, apžiūrėjo aptvartą, norėjo kažką pasakyti, bet tarybinio ūkio direktorius užbėgo jai už akių:

— Tuojau matau, kad negerbiate riestasnuikių! Kiaules reikia auginti! Kaipgi vykdysiu kiaulienės pristatymo planą?!

Aišku, švaros tikrinimo komisija taip pat už planų vykdymą. Todėl nė žodžio nepasakė.

O patenkintas direktorius svajoja apie dar puikesnį peizažą: ant ežero kranto kiaušės, vandenį tarp žmonių nardo kiaušės, net išnuomojamose valtyse irkluoja ne poilsiautojai, bet kiaušės.

Kursėnai.

P. Liobys

ARKLYS, TALONAS IR BENZINAS

Ar jūs, draugai iš Valstybinės Plano komisijos ir Vyr. Tikimo ir realizavimo valdybos, pirkote šiuos talonus? Jei ne — įsigykite! Ir pabandykite su jais įsigyti benzino bet kuriame rajone. Tada, kai su tuščiu benzino baku jūs pakiurksosite kur nors ant kelio, — įsitikinsite, ką reikšia popieriai ir tikrovė. Ką gi, pasakysite jūs, gausim kur nors „iš šalies“, kol nusiksim iki Kauno ar Šiaulių. O ne, autoinspekcija prisišū joms už tai uodegą. Tai štai, nuvykite į bet kurį rajoną ir patikrinkite savo kailiui, kaip vykdomas šis nutarimas. Pabandykite, kaip rašote, su tais talonais iškaulyti bent valgomą šaukštą benzino iš bet kurios vartotojų kooperatyvų sąjungos parduotuvės ar kiosko! Kodėl? Ogi todėl, kad niekas iš jūsų nepasirūpino benzino tara. — Nėpelninga, — sako Naftos produktų kontoros veikėjai, — susidėti su tais rajonais — maža apyvarta ir visa kita... Vadinasi, važiuokite į didelius miestus — ten benzino maris. Na, o jeigu lendate į rajonus, tai, pritrūkę kuro, pasikinkykite arklius.

Iš „Šluotos“, 1960 m. Nr. 11.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ, SIBIRĄ IR KITUS KRAŠTUS

Sąžiningiausias, patikimas ir garantuotas patarnavimas, aukščiausias rūšies prekės už žemiausią kainą.

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421. HACKNEY RD., LONDON, E.2, ENGLAND.
Tel. SHO 8734.

Seniausia Anglijoje lietuviška bendrovė. MEDŽIAGOS, AVALYNĖ, VAISTAI, MAISTAS. Akordeonai, siuvamosios mašinos, rašomosios mašinėles, motociklamis ir dviračiams dalys, įvairios lemos, sporto įrankiai ir visa kita.

Geriausios atsiskaitymo sąlygos.

Kiekvienam siuntiniui asmeniškai priežiūra! NAUJI 1960 m. kainoraščiai ir įvairios informacijos pareikalavus teikiama visiems nemokamai.

Pasiūnčiame ir pačių klientų supirktas prekes.

KIEKVIENO SIUNTINIO PRISTATYMAS GARANTUOTAS

ROZALIMO ŽIURKĖ

Jie abu buvo maždaug vienodo amžiaus, abu Silvestrai Girniai, abu labai panašūs vienas į kitą, kaip tikri broliai, nors jie ne tik broliai nebuvo, bet ir jokia giminytė jų nerišo. Jie buvo tik draugai. Vienas jų buvo inžinierius, o kitas kunigas. Abu buvo gražūs aukšti vyrai su savitais „Girniaus“ veido bruožais ir degančiom akim. Silvestras kunigas turėjo savo parapiją ir kleboniją Rozalime, o Silvestras inžinierius gyveno Kaune, buvo vedęs ir turėjo dukrą — mane.

Kai Silvestras kunigas pirmąsyk aplankė mus Kaune, tai nei mama, nei aš negalėjome patikėti, kad jie ne giminės. Mane, kai dar maža buvau, vilodavo jo kunigiška apranga, ir kai jis pas mus atvažiuodavo, aš skubėdavau pranešti kieme savo draugams, kad pas mus tikras kunigas svečiuojasi. Laiks nuo laiko jis aplankydavo mus, svečiuodavosi po kelias dienas ir jausdavosi kaip namuose. Visuomet, tik įėjęs į namus, jis jau šaukdavo tarnaitę: „Antose, statyk virdulį arbatai!“ Jis mėgdavo arbatą kaip ir mano tėvelis, ir jie išgerdavo jos labai daug. Na, žinoma, ne tik arbatos, bet ir stipresnių gerimų su silkuotėmis ir kitokia užkandėle. Dažnai ateidavo ir mano dėdė Albinas ar dar kas nors iš tėvelių draugų, ir jie lošdavo kortomis ištais valandas. Aš juos galėjau tada tik iš tolo stebėti, nes arčiau jau geriau nepriek... Kunigas Silvestras man labai patikdavo gal todėl, kad į tėvą buvo panašus, o gal todėl, kad jis beveik visai į mane jokio dėmesio nekreipdavo.

— Ką, Silvestrai, ar mano Valė neišaugo nuo tavo paskutinio vizito? — kartais klausdavo jį mano tėvas.

— Ugu, — burbtelėdavo jis, su akimirksnio nuostaba pažvelgdamas į mane. Tas nuostabimas jokiū būdu nereiškė, kad aš paaugau, bet kad aš apskritai dar čia esu ir net laikiu iš jo kažkokio dėmesio!

Vieną dieną, svečiuodamasis pas mus, jis pasakė: „Kiek sykų aš buvau pas tave, Silvestrai, o tu pas mane dar ne. Aplankyk kada nors ir mane su visa savo šeima“. Nuo to laiko aš tik ir svajoju, kaip ir kada mes nuvažiuosim į Rozalimą. Rozalimavo! Pats tas gražus pavadinimas jau vilio davo mane savo skambesiu. Bet vis tiek prabėgo nemaža laiko, kol mes prisiruošėm. O kai jau viskas buvo sutarta ir susirašinėta, pačiu paskutiniausiu metu paaiškėjo, kad tėvas negali važiuoti, ir mums teko tik su mama dviese nuvažiuoti. Aš buvau labai susijaudinusi, kad galų gale pamatysiu Rozalimą ir paviešėsiu pas Silvestrą Girnį. Jis pats su arkliais sutiko mus ir parsivežė į savo kleboniją. Bet buvo matyti, kad jis labai nusivylęs, jog mano tėvas lis neatvažiuo. Sako, kad jau ir tam tikras jo draugų būrelis kortomis lošti laukia, bet... na, nieko nepadarysi! Klebonija buvo nedidelė, bet apsupta didelio sodo, į kurį aš pirma proga ir pasprukau. Gana greit radau ten kelis slyvų medžius su puikiomis, jau dalinai prinokusiomis slyvomis. Jau spėjau keletą jų suryti, kai mama rado mane ten. „Ne, ne“, sakė ji, „tik nevalgyk, negrauži! Palauk, kol Silvestras tau jų pasiūlys. Dabar einam pietų, o popiet gal jis ir leis čia tu kiek pasmagurauti“. Pietų metu aš mėginau kelis sykus diplomatiškai paliesti slyvų temą, bet jis nė kaip neregavo. Vėliau mama net suprato, kad geriau mums į kitą sodo pusę eiti pasėdėti, pasivaikščioti — matai, ten vėšiau ir gražiau... Tu užteko, kad mama man uždraudė net žiūrėti į slyvų pušę. Tai buvo man pirmas mažas nusivylimas, kad aš negalėjau slyvų valgyti tiesiog nuo medžių. Bet vis tiek buvau dar viskuo sužavėta, viso to naujo, man nematyto, neįprasto.

Mes su mama gavome didelį kambarį pa stogėje, į kurį turėjome eiti tuščia pastoge. Man atrodė tai labai romantiška, ypač kad vakare, kai nuėjome tenai miegoti ir Silvestras davė mums žvakę, nes elektros šviesos ten viršuje nebuvo. Viena lova stovėjo prie vienos sienos, kita prie kitos. Visas kambario plotas skyrė mano lovą nuo mamos. Mama žvakę pastatė prie savo lovos, mes dar kiek pasikalbėjome, palinkėjome viena kitai labos nakties, ir mama užgesino žvakę. Tamsu, ničnieko negalima matyti, ir aš gulėjau susirietusi ir kiek abejinga. Po kiek laiko pradėjau jau snausti, kai pajutau, kad mano plaukai lyg kaž kuo glostomi. „Mama?“ tyliai pasakiau ir pradėjau jau kiek stumtis į šoną, norėdama duoti jai vietos atsigulti šalia manęs. Pajutau dar, kaip jos ranka dar sykį palietė mano plaukus ir rūstojosi, bet mamos balsą išgirdau iš kitos kambario pusės, iš jos lovos. „Ko tu nori?“ Aš sustingau. „Mama, ar tai ne tu? Ar tu nebuvai dabar tik prie manęs? Ar tu neliete mano galvą?!“ „Aš“ nustebo mama. „Aš niekur nebuvau. Kaip gulėjau čia, taip ir guliu“. „Ma-a-a-ma!“ surikau aš tada, „tai kas čia buvo, kas žaidė mano plaukais? Oi!“ „Na, na, palauk, kas yra?“ ramino mane mama ir skubėjo uždegti žvakę. Silpna šviesa apšvietė kambarį. Nieko čia, be mūsų nebuvo, viskas ramu. Mama priėjo prie manęs, pažiūrėjo net po lova, pabučiavo, pasakė „Na, miegok ramiai, viskas tvarkoje, tau kažkas pasirodė“, ir vėl užgesino žvakę. Aš gulėjau, bet dar neramiai — vis kažko laukiau. Pamažu pradėjau migdytis ir vėl pajutau lyg kažkas prabėgo pagalve ir mano

plaukais. Aš sušukau „Mama-a!“ ir panėriau po užklotą. „Na gi, žinai, kad čia su tavim darosi!“ supykta mama, uždegė vėl žvakę, bet jau nėjo pas mane, o tik žiūrėjo. „Neužgesink šviesos, tik neužgesink!“ prašiau aš ją. „Gerai, gerai, neužgesinsiu“, žadėjo mama, „palauksiu, kol užmigs. Matyt, saulė per ilgai buvai, kad staiga tau nervai sujudo“.

Aš nurimau, užmerkiau akis ir pradėjau vėl snausti, kai išgirdau mamos šnibždėjimą: „Vale, Vale, tu teisinga, čia ne nervai, bet didžiulė žiurkė...“

Aš tik pratariau „Ak!“, šokau iš lovos, perbėgau kambarį ir kritaui pas mamą į lovą po užklotą. Taip mes gulėjome susiglaudusios ir baimingai stebėjome, kaip didelė žiurkė šoko ir lipo ant durų, matyt, norėjo išbėgti iš kambario, bet durys buvo uždarytos. Reikėjo jas atidaryti, bet kaip? Kas turės tiek drąsos? Tik ne aš!

Mama pasiėmė skėtį, išlipo iš lovos ir atsargiai pradėjo judėti durų link. Ačiū Dievui, žiurkė kažkur pasislėpė. Mama atidare duris ir greitai vėl grįžo į lovą. Durys stovėjo atviros, bet žiurkės niekur nebuvo matyti. „Gal ji jau išbėgo“, galvojo mama. Taip mes gulėjome ir laukėm. Visur buvo ramu. „Matyt, tikrai išbėgo jau“, pasakė mama. O po kiek laiko ji tarė: „Eisiu ir uždarysiu duris, o tai gali iš kitur žiurkių pribėgti“.

Mano širdis sutvaksėjo, išgirdus tokius spėliojimus. Mama uždare duris, dar kiek palaukė, išsiuntė mane vėl atgal į savo lovą ir užgesino šviesą. Ak, dabar tik greičiau užmigti! Bet išsyk mes abi iš karto išgirdome kažkokį triukšmą. Greitai uždegus šviesą pamatėme, kaip ta mūsų žiurkė vėl šoko ant uždarytų durų... Ji dar buvo čia! Mes labai norėjome miegoti, buvome pavargusios, bet kur tau miegoti, kai kambaryje yra toks „žvėris“! Visokiais būdais mėginom išvaryti žiurkę iš kambario, bet kol mums tai pasisekė, pradėjo jau aušti, kol galėjome pradėti migdytis.

Rodos, mes norėjome paviešėti Rozalime kelias dienas, bet mama pasakė, kad jau šiandien popiet turime išvažiuoti. Dėl žiurkės ar dėl ko nors kita — aš nežinau. Aš tik žinau, kad Silvestras buvo kiek nustebs, kai išgirdo apie žiurkės naktinį vizitą. Sakė, kad rodos, čia žiurkių niekuomet nebuvo. Bet jis nemėgino atkalbėti mus, o popiet net davė man kelis senus pusiau ištirpusius saldinius. Tai buvo, rodos, paskutinis įvykis, kai aš didžiavausi, kad gavau iš jo saldinių.

Silvestras dar daug sykų po šito mūsų vizito Rozalime aplankydavo mus, bet kažkas buvo kiek kitaip. Rodos, jis jau neužsakydavo Antosei arbatos, o aš neskubėdavau į kiemą pranešti savo bičiuliams, kad jis atvažiuo. Gal todėl, kad aš jau buvau pusiau suaugusi... V. Funkienė

LAISVĖ PO 24 METU

Rytų Vokietijoje gimęs Walter Horn, 51 m. amžiaus, išvydo laisvę, kurios nematė nuo 1936 metų.

Naciai uždare jį į koncentracijos stovyklą dėl to, kad buvo priešingai jų režimui. Pabaigoje karo rusai itarė jį palaikant ryšį su nepartyviniais žmonėmis ir pasiuntė į Sibirą. Išbuvęs Sibire deportuotas į Lietuvą. Neturėdamas darbo ir būdamas alkanas, pavogė bulvių, už kurias gavo 6 metus sėdėti kalėjime.

Dabar gyvena Hannoverėje, V. Vokietijoje.

NAUJAI GAUTA!

V. Ramonas — Miglotas rytas — 14 šil. 8 p.
A. Maceina — Didžioji Padėjėja — 20 šil.
V. Alantas — Tarp dviejų gyvenimų — 33 šil.

M. Vaitkus Keturi Ganytojai — 14 š. 8 d.
Šventas Dieve — maldaknygė — 25 šil. 8 d.
A. Gustaitis — Algis Trakys ir taksukas Šleivys — vaikams — 14 šil. 8 d.
Alšėnas — Maži žodžiai/Dideli darbai — 11 šil. ir 7 šil. 4 d.

„Zalgirio mūšis“ (paveikslas) — 5 šil.
Sibire ranka parašyta maldaknygė lietuviškai, irišta — 7 šil. 4 d., angliškai — lietuviškai — 3 šil. 9 d.
Ilgo grojimo plokštelės „Dainos iš Lietuvos“ — 43 šil. 6 d. „Per Lietuvą“ — 45š.

R a š y t i:

DAINORA, 49, Thornton Ave, London, W.4

MAIL ORDER & PARCEL SERVICE

TAURAS

(A. Briedis)

88, GOLDSMITH AVE.,

LONDON, W.3.

Tel. ACO 9471

Jei saviems padėti nori

(Padarysi tai tikrai).

Kreipkis tuojau į TAURĄ,

Ir neliks kišenėji klaura.

Europos Lietuvių Kronika

MOSŲ RĖMEJAI

Pavėlavęs sumokėti už „Europos Lietuvių“ ir knygas, Z. Rumša „nubaudė“ savę 3 doleriams, pridėdamas tą sumą šalia prenumeratų.

Mokėdami už knygas, „Rinktinę“ ir kai kas dar už kalendorių, to spausdintojo žodžio reikalams pridėjo po 2.6 šil. dovanų: A. Kuznickas, Pr. Bielskis, J. Jankaitis, J. Kaleckas, A. Žukauskas ir P. Miklovas.

Pumpūtis 4 šil., V. Songaila 2 šil., P.N. Žvirblis ir B. Čapas smulkesnėm sumom.

DBLS CENTRO ŽINIOS

Rugpjūčio 24 d. įvyko LNB-vės ir DBLS Valdybų posėdis. Į šį posėdį buvo pakviesti B-vės revizoriai, su kuriais tartasi dėl palankiausio būdo bandant užtraukti paskolą iš LNB-vės akcininkų ir lietuviškos visuomenės trumpalaikę paskolą atimokėti. Trumpalaikę paskolą buvo užtraukti vieneriems metams 13.500 sv. sumai, išperkant Lietuvii Namų nuosavybę. Pasitarus su B-vės revizoriais ir B-vės advokatais, nutarta skelbti paskolos vąj. Paskolos vąjus reikalau su šiuo „EL“ numeriu išsiuntinėjamas atsišaukimas „EL“ skaitytojams. „EL“ skaitytojai, B-vės akcininkai ir visi lietuviai prašomi atkreipti rimtą dėmesį į Paskolos Vąjus atsišaukimą ir neatidėliojant pranešti B-vės Vąduvybei, kokias sumas numatote paskolinti. Taip pat šiame „EL“ numeryje spausdinamas straipsnis apie Lietuvii Namų B-vės padėti.

Šiomis dienomis gauta iš Corby Skyriaus Valdybos visuotinio narių susirinkimo protokolo ištrauka dėl aplinkraščio: „Pasiskirsčius nuomonėmis tuo klausimu, leista balsuoti: už Liet. Sodybos parдавimą gauta keturi balsai, o vienuolika pageidauja, kad, nesant kitos išeities, tik parduoti Lietuvii Sodybą, suremontuoti esamus namus Londone ir juos parduoti, pirkti mažesnius, kad būtų išlygintos visos skolos“.

Teko patirti, kad ir kiti DBLS skyriai šauka narių ir LNB akcininkų susirinkimus. Jų nutarimai ir pageidavimai taip pat bus išspausdinti „EL“.

D. BRITANIJOS LIETUVIŲ AUKOS VAIKŲ VASAROS STOVYKLAI VOKIETIJOJE

1. Kun. J. Gutauskas, Glasgow — 5 sv.
 2. Jonas Šema, Finedon — 5 sv.
 3. J. Sarafinaitė, Glasgow — 10 dol.
 4. Jonas Bakaitis, Kettering — 20 DM.
 5. Mart. Vereika, Kettering — 10 DM.
 6. L. Nemeika, Kettering — 1 sv.
- Visiems aukotojams savo ir stovyklų vaikų vardu reikiu nuosirdžiausia padėka.

Tėvas Alfonsas Bernatonis
Sielovados Direktorius Vokietijoje

LONDONAS

STUD. G. ANDRIUSIS LONDONE
Madrido universitete Ispanijoje studijuojęs Gediminas Andriusis, pasinaudodamas

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

REIKALINGOS RIMTOS GARANTIJOS

„E.L.“ Nr. 32 St. Kuzminskas straipsnyje „Paskola“ kelia svarbų reikalą, kaip gelbėti Liet. Namų B-vę iš esamosios bėdos. Siūloma, kad bent 130 akcininkų paskolintų kiekvienas po 100 sv. 10-čiai metų senosios valdybos pridarytos skoloms apmokėti.

Argumentas labai paprastas: jeigu laikome indėlius bet kuriam banke, galėtume tą patį padaryti skolindami B-vei prašomąją sumą ir gaudami net didesnius procentus.

Visiškai teisinga, tik Namų B-vė dėl mums žinomų priežasčių jau neteko turėti po pasitikėjimo, o bankai, kur laikomos santaupos, tokį pasitikėjimą turi.

Antra vertus, S. Kuzminskas nieko naujo neišgalvojo, kaip tą paskolos reikalą tvarkyti ir kokias garantijas pasiūlyti skolintojams, kad vėl išgytų jų pasitikėjimą. Jis grįžta prie „bajoriško“ būdo: „Duokite pinigų, vėliau patys skolintojai nustatysias visas sąlygas ir garantijas, net galėsią išrinkti naują priežiūros organą esamai Namų B-vei“.

Akcininkai ir dabar turi išsirinę net du reikalingus organus (valdybą ir tarybą). Daugiau ir nereikia. Bet visa bėda, kad Valdyba nesuranda ar nenori surasti patikimo būdo, kaip tuos pinigus, kuriuos turi akcininkai bankuose, galėtų sutraukti į savo organizaciją ir jais apmokėti pridarėtas skolas.

O vis tiek reikalas labai svarbus ir skubus. Jeigu mums nežinomas bankas ar organizacija Namų B-vei skolino pinigų (paspalptis), vadinasi, turtas vertas keleriopai. Todėl būtų galima pagelbėti Namų B-vei atspalaiduoti anos skolos ir ją pasiimti sau, jei pati B-vės Valdyba rimtai tuo susirūpintų ir viešai paskelbtų garantuotą ir patikimą paskolos užtraukimo ir grąžinimo būdą. Kitokios išeities nėra.

J. Krivickas
PIRMIAU PAPILK AUKSĄ...
Atsiprašau, kad pavėluotai tegaliu atsi-

atostogomis, užsuko į D. Britaniją, svarbiausia, apsipažinti su Londonu.

Viduriniuosius mokslus G. Andriusis baigęs Australijoje, ir ten gyvena jo tėvai (tėvas — Pulgis Andriusis, rašytojas).

TAUTOS SVENTĖS MINEJIMAS

Londono lietuviškų organizacijų susitarimu rugsėjo 10 d. Parapijos salėje ruošiamas Tautos Sventės minėjimas.

Programoje: Lietuvos Pasiuntinybės Patarėjo V. Balicko žodis ir meninė dalis, kurią išpildys solistai B. Valterienė, J. Černis ir choras.

Pradžią 7.30 val. vakaro.
Maloniai prašome gausiai atsilankyti.

WOLVERHAMPTONAS

TAUTOS SVENTĖS MINEJIMAS

Rugsėjo 10 d., šeštadienį, Wolverhamptone įvyks Tautos Sventės minėjimas. Programoje:

2.30 val. krepšinio turnyras tarp lietuvių komandų dėl „Laisvės“ taurės.

Po to 7 val. vakare puošnioje Molineux Hotel salėje įvyks minėjimas.

Šokiams po programos gros džiazas.

Veiks loterija ir bufetas su alumi ir užkandžiais.

Visus mieliai kviečiame.

BRADFORDAS

SUSIRINKIMAS BENDROVĖS KLAUSIMAMS SVARSTYTI

Rugsėjo 3 d., 6 val., Bradforde, Vyties Klubu patalpose šaukiama DBLS Bradfordo Skyriaus narių ir šiame rajone gyvenančių Lietuvii Namų B-vės akcininkų susirinkimas, kuriame bus aptarta dabartinė Namų B-vės padėtis.

Kviečiame visus dalyvauti šiame labai svarbiame susirinkime.

DBLS Bradfordo Sk. V-ba

BIRMINGHAMAS

TAUTOS SVENTĖS MINEJIMAS

DBLS Birminghamo skyriaus valdyba rugsėjo 3 d., šeštadienį, 6.30 val. vak., 75 Digbeath, Big Bull's Head restorano salėje, rengia Rugsėjo 8 dienos minėjimą. Programoje: scenos ir arijos iš operos „Pilėnai“ ir kiti įdomūs ir nauji dalykėliai (iš magnetinių juostelių).

Šokiai iki 11.30 val.

Visas minėjimo pelnas skiriamas Vasario 16 Gimnazijai paremti.

Laukiame svečių iš visur.

Skyriaus Valdyba

CORBY

TAUTOS SVENTĖ

DBLS Corby sk. rugsėjo 4 d., 5 val. p.p., rengia Tautos Sventės minėjimą St. John Ambulance Hall. Kviečiame tautiečius gausiai atsilankyti, nes programa visiems bus įdomi.

Sk. Valdyba

PASKOLOS KLAUSIMAS

Vertinant Lietuvii Namų Bendrovės veiklą nuo jos įsikūrimo iki šių dienų, tiek akcininkai, tiek lietuviškos visuomenės tarpe vyrauja dvi ryškios nuomonės:

1) kad LNB-vė, palyginti su jos finansiniu pajėgumu, per daug išsiplėtusi; neturėdama pakankamai apyvartai kapitalo, negalėjo pilnai išvystyti veiklos ir nepajėgusi gauti to pelno, kurio buvo tikėtasi ir kuris buvo būtinas Bendrovei normaliai išsilaikyti, ir

2) kad LNB-vė iš savo akcininkų sutelkusi daugiau kaip 11.500 sv. kapitalo ir padidinus jį Holland Park ir Ladbroke Gardens Nr. 3 namus parduodama 3.500 sv. pelnu, o laikas nuo laiko dar lietuviškos visuo menės remiama aukomis, tad turėjusi pakankamą stiprų pagrindą veiklai vystyti ir padėtis šiandien turėjusi būti visiškai kitokia, negu kad yra, o jei ji nėra gera, tai ne vien apyvartos kapitalo trūkumo kaltė.

Dabartinė LNB-vės Valdyba kartu su DBLS vadovybe turi savo nuomonę šiuo klausimu ir mano, kad priežastys, privedusios LNB-vę prie esamosios sunkios finansinės padėties, privalo būti išsamiai ir visu rimtumu išdiskuotuos (gal išsiaiškintos) ir nustatytos naujos gairės LNB-vės ateičiai veiklai. Bet kartu yra nuomonių, kad tie reikalai tegali būti tinkamai sprendžiami ne spaudos puslapiuose, o akcininkų suvažiavimuose, kur ir yra vieta tokiems klausimams ne tik išsamiai išsiaiškinti, bet ir atitinkamus nutarimus - sprendimus padaryti.

Niekam mūsų jau daugiau nebe paslaptis (nors kas nors kaip bandantys mąstyti kinėti), kad šiandien LNB-vė išgyvena labai rimtą finansinę krizę. O tos finansinės krizės svarbiausia priežastis yra 13.500 sv. paskola, kurią tenka atmokėti š.m. lapkričio 27 d.

Dabartinė LNB-vės valdyba deda visas pastangas bet kokiū būdu priimtinioms mums sąlygomis sudaryti reikalingą sumą paskolai atmokėti. O vienas tokių būdų galėtų būti užtraukti paskolą iš lietuvių. Tad šiame straipsnyje kiek plačiau panagrinėsime paskolos iš lietuvių klausimą.

Prieš pradėdami apie paskolą iš lietuvių kalbėti tenka paminėti, kad kitos galimybės jau yra išvardytos LNB-vės vadovybės išleistame aplinkraštyje, ir šiame straipsnyje ilgiau netenka jų gvildinti. Trumpai tik tektų gal paminėti, kad LNB-vės vadovybė, bent šiuo metu, tikrai neturi nė mažiausio noro parduoti Sodybą ar Lietuvii Namus. Ji visu rimtumu stengiasi gauti priimtinas sąlygomis ilgalaikę paskolą. Tačiau iki šiol pasiūlytųjų paskolų sąlygos nėra priimtinos, nes žvelgiant ateitin, jos vis tiek mūsų iš esamosios padėties neišgelbėtų, o tik pamažu vestų Bendrovę į galutinį išsiekiojimą. Tokiai padėčiai esant, LNB-vės vadovybėje ir kilo mintis dar kartą kreiptis į lietuvius, šį kartą prašant ne pašalpos, o paskolos, už kurią LNB-vė pasižada mokėti 6 proc. palūkanų ir garantuoja Bendrovės turtu — L. Namais.

Nėra abejonės, kad tuo atveju, jei būtų visiškai pasitikėjimas Bendrovės finansiniu pajėgumu ir jos vadovybe, mūsų tautiečiai aiškiai galėtų ateiti Bendrovei pagalbon, nes mūsų dauguma turime daugiau ar mažiau santaupų ir jas laikome taupomoseose įstaigose, gaudami žymiai mažesnę procentą palūkanų, negu LNB-vė pasižada mokėti.

Be to, deja, dėl įvairių priežasčių praeityje tokio pasitikėjimo teliko trupiniai, ir šiandien B-vės vadovybei tenka kovoti ne tik su B-vės finansiniais sunkumais, bet taip pat ieškoti būdų įtikinti lietuviams, kad tik jie — akcininkai — yra Bendrovės tikras šeimininkas. Bergždžios būtų B-vės vadovybės pastangos susidariusią padėti gelbėti, jei tikrieji Bendrovės šeimininkai — akcininkai ir visa Anglijos lietuvių bendruomenė tokių pastangų neremtų. O akcininkus ir lietuviškąją visuomenę norėtume patikinti, kad dabartinė B-vės valdyba atlikdama šį ir kitus, ne vieno jau net ir pasmerktuosius žygius, turi vieną tikslą, kad lietuviu sunkiai uždirbtu pinigų įgytasis turtas būtų visam laikui išsaugotas ir atsidėtų bent kartą ant tvirtesnių pagrindų.

Nė vienam gali kilti klausimas: kodėl gi po 5 valdymo metų reikėjo išpirkti nuosavybę, užtraukiant paskolą 1 metams, išstant visą bendruomenę rimtam pavojui, ir kokios gali būti garantijos sutinkančiam pinigų skolinti?

Pirmuoju atveju — Lietuvii Namus išnuomiant sudarytosios nuomos sutarties (Lease) nepalankios LNB-vei sąlygos davė progos buv. savininkui statyti Bendrovei nepakeliamus reikalavimus, ir LNB-vė, neturėdama kitos išeities, buvo priversta namus nupirkti, užtraukdama 13.500 sv. paskolą 1 metams.

Kalbant apie garantijas, tenka pažymėti, kad nekildinamojo turto kainų nuolatini kilimo dėka, B-vės turimas turtas šių dienų rinkos kaina mažiausiai yra 2 kartus didesnis vertės, negu Bendrovei reikalinga atmokėti paskolos. Tokiu būdu skolintojai būtų apsaugoti visiškai įstatymais numatyta garantija.

Tenka paminėti, kad šiuo metu Bendrovės padėtis pradeda nusistovėti. Neapmokėtų sąskaitų už prekes labai maža, o prekių atsargos žymiai didesnės vertės negu neapmokėtos sąskaitos.

Be to, šį straipsnį rašant, LNB-vė banko s-toje turėjo 540 svarų.

Taigi LNB-vė, atsargiai ją tvarkant, turi visas galimybes ne tik veikti, bet ir stiprėti. Tai priklauso nuo mūsų visų gerų norų į šiuo sunkiu metu paremti.

Pabaigai labai svarbu atsakyti ar LNB-vė būtų pajėgi tokią paskolą atmokėti. Kadangi paskola užtraukiama Lietuvii Namams išpirkti, tad žvilgtelkime, kaip atrodė Lietuvii Namų metinė sąmata, sudaryta remiantis praeitų metų duomenimis (ir pateisinta ligšioliniais šių metų duomenimis), priimant dėmesin padarytą nuomos kainų pakėlimą.

PAJAMOS
Nuoma už patalpas 4.200
Klubo pelnas (brutto) 3.000
Kitos įvairios pajamos (už elekt. rą, gazą ir kt.) 200
Viso pajamų 7.400

ISLAIDOS
Mokesčiai 4.580
Draudimas 30
Telefonas 50
Šviesa ir kuras 600
Svara ir skalbykla 230
Paštas ir spauda 350
Remontas (250 sv. lauko) 500
Algos 1400
Turto nurašymui 1500
Įvairios kitos išlaidos 120
B-vės įstaigos išlaikymui 600
Pelno mokesčiai 700
Viso išlaidų 15.200

Kaip iš pateiktųjų sumų matyti, iš Lietuvii Namų galima tikėtis apie 2.200 sv. pelno. Nors sąmata pilnai pasitiktė ir negalima, bet galima prileisti, kad Lietuvii Namai turėtų būti pajėgūs iš numatomo 2.200 sv. metinio pelno kasmet atmokėti 2.000 sv. paskolos ir palūkanų. Todėl, gavus paskolą iš savo tautiečių ir mokant 6 proc. palūkanų, galima būtų 13.500 sv. paskolą atmokėti ne ilgiau kaip per 10 metų.

Taigi galimybės yra, bet jos priklauso nuo visų geros valios. Ar tokios valios mummy atsiras, parodys labai artima ateitis. Bendrovės vadovybė ruošia paskolos ląsktų detales — galvojama apie 25 sv. vertės paskolos ląsktus — ir artimiausioj ateity numato kreiptis į visuomenę.

L.N.B-VĖS VALDYBA

SPORTAS

Stalo teniso žaidėjas B. Viliūno žmona šiais metais laimėjo Wolverhamptono moterų pirmenybėse antrąją vietą, gaudama gerą taurę.

Br. Viliūnas praeitais metais laimėjo pirmąją vietą vyrų pirmenybėse. Bet šiais metais pralaimėjo visai nežinomam žaidėjui. Br. Viliūnas yra nuolatinis „Vilties“ žaidėjas.

Šiais metais lapkričio mėn. Anglijon atvažiuoja Rusijos stalo teniso komanda. Joje bus du lietuviai — Saunorius ir Petkevičius. Pirmosios rungtynės įvyks Londone, o po to jie važiuos ir į kitas Anglijos vietas.

Krepšinis
„Viltis“ užbaigė krepšinio programą ir užėmė 3-čią vietą Lygos I-moje grupėje. Iš viso žaidė dviejuose pusfinaliuose ir viena me finale.

Kitais metais viltiečiai į Lygą nežada stoti, bet žais visą eilę rungtynių savaitgaliais. Rugpjūčio 28 d., sekmadienį, 2.30 v. „Viltis“ dalyvaus krepšinio turnyre Wolverhamptone.

Wolverhamptono DBLS Skyrius įteikė krepšinio Lygai taurę, kuri jau ėjo iš rankų į rankas. Taurėje yra įrašas: „Presented by Lithuanian Ass. ir Great Britain, by Wolverhampton Branch“. Neseniai „Viltis“ gavo gražų laišką iš Lygos, dėkojantį už atliktuosius darbus krepšinio srityje.

PO KARO LIETUVOJE BUVĘ 2000 VILKŲ

Juožas Sokas, miškininkas, dabar Gamtos Apsaugos Komiteto vyriausias inspektorius Lietuvoje, papasakojo, kad 1948 m. Lietuvoje buvo maždaug 1725 vilkai. Buvusi nustatyta premija medžiotojams už vilko nušovimą ir tai gerokai padėjo. Dabar Lietuvoje belikę (girininkų duomenimis) tik 104 vilkai.

Priešingai esą su saugomais gyvūnais. J. Sokas sako, kad 1940 metais Lietuvoje buvo suskaičiuota briedžių 340. Po karo jų likę tik 91. O dabar visuose Lietuvos m. kuose jų esą jau vienuolika šimtų. Elnių 1948 metais buvo 101, o dabar esą 380. nielių skaičius tuo pačiu metu iš 21 pakilęs iki 140. Bebrų pereitą rudenį suskaičiuota per 700. 1954 metais Dubravos drausinyje buvo išleisti 24 dėmėti elniai. Šmet jų esą jau 61.

Galbių pernai išsiperėjo 89 poros, ir Lietuva esanti dabar turtingiausia gulbėmis visoje Europoje.

(LNA)

(E) Pragos radijo pranešimu, maždaug trečdalis viso šių metų derliaus nuėjo niekais, uždelsus nuimti ir neturint tinkamų jam nuimti priemonių.

„Ilgą laiką Birštonas buvo apleistas, niekas nesirūpino jo sutvarkymu. Tik tarybiniais metais buvo susirūpinta jo likimu“... Tokiais žodžiais pradeda savo laišką iš Birštono į „Tiesą“ stalybininkas A. Bireta.

Po tokios daug žadančios įžangos jis štai ką pasakoja apie Birštoną: „Pastaraisiais metais M. Melnikaitės gatvėje (gatvės pavadinimas tikrai dabartinių šeimininkų susirūpinimo vaisius) buvo pastatyti trys mūriniai namai, kurie anaipol nepuošia miesto. Žinoma, kokiam nors eiliniam miestui ar miesteliui jie tiktų, tačiau kurortinėje vietoje tokių pastatų statyti nevertėtų.“

„Birštone namus daugiausia stato individualūs statytojai. Todėl retas šiuo namų dar niai įsilieja į kurortinę visumą... Parke pastatytos skulptūros yra mažavertės, suoliai sukrype, sulūžę. Metai iš metų kertami medžiai Vytauto kalno šlaituose. Jeigu nebus imtasi priemonių, po kelių metų gražiausiose šlaituose testyros kelmai... Reikėtų, tarp kitko, atsakyti monotoniškos žalios spalvos, kuri labai vyrauja Birštone. Ja da žoma viskas: namai, tvoros, suoliai ir k.“

O Klaipėdos muzikos technikumio dėstytojas L. Staneika priduria: „...aplinka, kurioje vyksta gydymas, toli gražu nepatenkina net ir kuklių reikalavimų. Patalpos, kuriose gydoma dumblo kompresais, skurdžios, joms labai reikalingas remontas. Kaikurių vilų palatos (pvz., viloje „Baltoji“) stovi aplūžę baldai. Netvarkinga sanatorijos aplinka... Šaltinių apdaila yra primityvi. Vienas jų aptvartas niekuo nereikšminga kiosko formos būdele, kitas gi („Taikos“) visai atviras, menkai apiformintas. Iš jo ir atsigeriti nėra kuom... pramos, kaip stalo tenisas, biliardas, valtytis, lygiai tiek pat prieinamos poilsiautojams ir miestelio gyventojams. Užtat jomis dažniausia naudojasi ne poilsiautojai, o vietiniai gyventojai... kino patalpos yra mažos, nepritaikytos paskirčiai. Kartą jose išpraktavę, daugiau jau ten eiti nesiryžti... Vasaros sezono metu beveik visai negaunama daržovių.“

(LNA)

DIDINS MOKYKLINIŲ PASTATŲ STATYBA

(E) Maskvos radijas pranešė, kad Sov. Sąjunga yra numačiusi padidinti mokyklinių pastatų statybą, tikslu šioje srityje pasiekti Vakarų. Maskva pripažįsta, kad tuo metu, kai milijardai rublių buvo išleisti amerikiečiams, mokyklų statybos programa jau daugelį metų stokojo lėšų. Mokyklinių pastatų stoka turėtų daugelyje mokyklų įvesti 2-ju, o kai kur ir 3 pamainų mokymą. Šitos pamainos turi neigiamos įtakos vaikų sveikatai.

Uzbekistane, kuris turi per 8 mil. gyventojų, 40 proc. visų mokyklų dirba pamainų sistema (praneša „Pravda Vostoka“). Uzbekistane yra centrinės Azijos respublika, ir jos gyventojų analfabetų skaičius panašus į kaimyninių Azijos kraštų. Bet ir vakarinėje Sov. respublikoje, Bielorusijoje, pa dėtis nėra žymiai geresnė. Neseniai Bielorusijos laikraštyje buvo skundžiamasi, kad daugelyje mokyklų dirbama net trimis pamainomis ir kad nematyti pagerėjimo. O pačioj Rusijoje, pvz., Voroneže, rašo „Pravda“, „iki šiol nėra būtinausių sąlygų, kad mokyklos galėtų normaliai dirbti. Iš 2.350 Voronežo mokyklų (miestas turi 2.400.000 gyv.) pusė dirba dviem pamainom; devynios mokyklose dirbama trimis pamainomis. Sovietinė spauda yra paminėjusi, kad kai kuriose mokyklose dirbama net keturiomis pamainomis. Maskvos „Izvestia“ rašė, kad pernai metais vietoje pažadėtųjų 500.000 rašomųjų lentų buvo pagaminta tik 200.000“.

Sovietų Sąjungoje yra ne tik mokyklų patalpų, bet ir būtiniausių mokslo priemonių stoka.

(E) Rugpjūčio 2 d. daugiau kaip 200 jau nuolių ir merginų laikė egzaminus į Veterinarijos akademiją. Daugelį jaunuolių atsiuntė kolūkiai ir tarybiniai ūkiai, taigi egzaminus jie atėjo atliktę ūkinę praktiką.

50.000 RUBLIŲ PREMIJA PANEVŽIO CUKRAUS FABRIKUI

(E) Už antrojo šių metų ketvirčio darbo rezultatus Panevėžio cukraus fabriku LUT-ba paskyrė pirmąją pinigine 50.000 rb. premiją ir pereinamąją „raudonąją vėliavą“... Ši imonė yra pirmaujanti visoje šalyje.

EUROPOS LIETUVIS — LITHUANIAN WEEKLY.

Printed and Published in Gt. Britain by the Lithuanian House Ltd., 1. Ladbroke Gardens, London, W.11. Tel. PARk 2470

Redakcijos ir Administracijos adresas: 1. Ladbroke Gardens, London, W.11. Tel. PARk 2470.

Redakcija rankraščius taisy ir trumpina savo nuožiūra.

Prenumeratos kaina: metams 40 šil., 6 mėn. 22šil., atskiras numeris 1 šil.; doleriu kraštuose — 6 dol. metams.

Leidžia Lietuvii Namų Akc. Bendrovė. Leidimo Tarybą sudaro DBLS Valdyba ir Europos Lietuviu Bendruomenių pirmininkai.